

แนวคิดการรณรงค์วันเอดส์โลก ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

“Equalize: ทำให้เท่าเทียม”

องค์การอนามัยโลกกำหนดให้ ๑ ธันวาคมของทุกปีเป็นวันเอดส์โลก (World AIDS Day) เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันโรคเอดส์ การยอมรับ และเข้าใจผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั่วโลก โดยใช้โบว์แดงเป็นสัญลักษณ์สากลที่แสดงถึงการตระหนักรู้ การสนับสนุนและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี อีกทั้งยังเป็นการย้ำเตือนว่าเอชไอวี/เอดส์ยังคงอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับธีมการรณรงค์ของ UNAIDS ในวันเอดส์โลกประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้ คือ “Equalize: ทำให้เท่าเทียม”

ประเทศไทยได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๓ มีเป้าหมายหลัก ๓ ประการ คือ ไม่ติด ไม่ตาย ไม่ตีตรา โดยจะลดจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ คนต่อปี ลดการเสียชีวิตในผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่เกิน ๔,๐๐๐ รายต่อปี และลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวเนื่องจากเอชไอวี และเพศภาวะลงเหลือไม่เกินร้อยละ ๑๐ จากการคาดประมาณสถานการณ์เอชไอวี/เอดส์ ประเทศไทยในปี ๒๕๖๔ โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ Spectrum-AEM (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕) คาดว่าจะมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ประมาณ ๖,๕๐๐ คน/ปี (เฉลี่ย ๑๘ คน/วัน) ผู้เสียชีวิตเนื่องจากเอดส์ ๙,๓๐๐ ราย/ปี (เฉลี่ย ๒๖ ราย/วัน) และมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ยังมีชีวิตอยู่ ประมาณ ๕๒๐,๐๐๐ คน โดยผู้ติดเชื้อรายใหม่ ร้อยละ ๙๗ เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกัน นอกจากนี้จากการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (Multiple Indicator Cluster Survey: MICS) พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า คนไทยมีทัศนคติการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ ๒๖.๗ ซึ่งยังสูงกว่าเป้าหมายยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์ ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ถือเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อการเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ ทั้งด้านการป้องกันและการดูแลรักษา ดังนั้น เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทย “ทำให้เท่าเทียม” มุ่งสู่การยุติเอดส์ เริ่มต้นได้ที่พวกเราทุกคน โดยการไม่ตีตราและเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อสร้างค่านิยมให้สังคมไทยใหม่ **เอดส์เป็นเรื่องปกติ การใช้ถุงยางอนามัยเป็นเรื่องปกติ ตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีให้เป็นเรื่องปกติ การเข้าถึงบริการป้องกันและรักษาเอชไอวี/เอดส์เป็นเรื่องปกติ** โดยกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับภาคีเครือข่าย มีการดำเนินงานสำคัญเพื่อสนับสนุนความเท่าเทียมในการให้บริการทุกรูปแบบ ดังนี้

๑. ขับเคลื่อนประเด็นลดการตีตราและเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ขจัดอุปสรรคที่มีต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ด้านเอชไอวี ซึ่งหากพบเห็นหรือถูกตีตราและเลือกปฏิบัติ ประชาชนทุกคนสามารถร้องเรียนการละเมิดสิทธิ์ผ่านเว็บไซต์ Crisis response system: CRS หรือ “ปกป้อง” ได้ทันที โดยสามารถเข้าถึงช่องทางการร้องเรียนได้ง่ายผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ ลดขั้นตอนที่ยุงยากในการร้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ที่ถูกตีตราและเลือกปฏิบัติ และประชาชนทุกคนกล้าที่จะเรียกร้อง และมีสิทธิ์ที่จะได้รับความเท่าเทียมเหมือนกันทุกคน

๒. ส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับทุกคน ทุกช่องทาง ให้เป็นเรื่องปกติ (Normalize Condom Use) และสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์เรื่องการใช้อย่างถูกวิธี เพราะว่าการใช้ถุงยางอนามัยเป็นการรับผิดชอบต่อคู่และสังคม โดยทุกคนมีสิทธิ์ในการเข้าถึงถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกัน เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับอย่างเท่าเทียม ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถขอสนับสนุนถุงยางอนามัยได้ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลรัฐ และสามารถสอบถามข้อมูลการขอรับบริการถุงยางอนามัยได้ที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐทั่วประเทศ

๓. ขับเคลื่อนการเข้าถึงชุดตรวจหาการติดเชื้อด้วยตนเอง (HIV Self-Test) โดยเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้ประชาชนทราบสถานะการติดเชื้อเอชไอวีของตนเอง สามารถเข้าถึงชุดตรวจได้ง่าย ด้วยความสมัครใจ เป็นการผลักดันให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงชุดตรวจและตรวจได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างเท่าเทียม โดยสามารถหาซื้อชุดตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเองได้ที่ร้านขายยาทั่วไป แต่ในปัจจุบันอาจยังมีการจำหน่ายไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งนี้ หากผลการตรวจคัดกรองเบื้องต้น

ด้วยตนเองเป็นบวกควรตรวจยืนยันผลที่โรงพยาบาล และกำลังดำเนินการขับเคลื่อนให้การใช้ชุดตรวจหาการติดเชื้อด้วยตนเองรวมอยู่ในชุดสิทธิประโยชน์การรักษาพยาบาลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงชุดตรวจ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๔. ส่งเสริมการจัดบริการเอชไอวีโดยชุมชนในรูปแบบการให้บริการ โดยองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีและเอดส์ ให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายในชุมชน

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ขอความร่วมมือหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์วันเอดส์โลกพร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ และติดโบว์แดงเพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์ถึงการสนับสนุนร่วมใจกันของทุกภาคส่วนในสังคมที่จะช่วยสนับสนุนการยุติปัญหาเอดส์ ภายใต้แนวคิดการรณรงค์ คือ

โดยมีสาระสำคัญ คือ การกระตุ้นเตือนให้ทุกคนมีสิทธิในการเข้าถึงบริการป้องกัน การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี และบริการรักษาด้วยยาต้านไวรัสอย่างเท่าเทียม จนสามารถกดไวรัสได้สำเร็จ โดยการสร้างความตระหนัก และความเข้าใจอย่างถูกต้องว่า “เอดส์เป็นเรื่องปกติ” ดังนั้น ทุกบริการที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี/เอดส์ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงและการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกัน ไม่ใช่เรื่องผิดปกติในสังคม การกล้าที่จะตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี รวมไปถึงการเข้ารับบริการดูแลรักษาเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งผู้ติดเชื้อเอชไอวี มีสิทธิ เสรีภาพในการดำรงชีวิต ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคม และดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ทั้งนี้ การทำให้เกิดความเท่าเทียมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี/เอดส์นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งผู้รับบริการ ผู้จัดบริการ ภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม รวมไปถึงความร่วมมือจากองค์กรทุกระดับ ชุมชน สังคม และนโยบายระดับประเทศ อันจะส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ และได้รับบริการที่ทั่วถึง เท่าเทียม ครอบคลุม และเหมาะสม นำไปสู่ความเท่าเทียมเพื่อมุ่งสู่การยุติปัญหาเอดส์ของประเทศไทย ภายในปี ๒๕๗๓ ต่อไป

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดข้อมูลและสื่อต้นแบบได้ที่เว็บไซต์กรมควบคุมโรค ddc.moph.go.th/das/ และขอเชิญร่วมกิจกรรมวันเอดส์โลกได้ทาง Facebook: Safe SEX Story เล่าเรื่องเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และบริการปรึกษาได้ที่สายด่วน กรมควบคุมโรค ๑๔๒๒

